

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาแผนการเรียน วิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

AN EVALUATION OF THE SCHOOL-BASED CURRICULUM IN THE DIGITAL SCIENCE PROGRAM
OF ASSUMPTION COLLEGE THONBURI

กษชิต สีสาวรรณ¹ สามารถ สว่างแจ้ง² ชัยวิชิต เชียงชนะ³
Khanchit Seesawan¹ Samart Swangjang² Chaiwichit Chianchana³

บทความวิจัย

วันที่รับบทความ 7 มกราคม 2568 แก้ไขบทความ 27 กุมภาพันธ์ 2568 ตอรับบทความ 19 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษาแผนการเรียน วิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ประยุกต์ใช้รูปแบบการ ประเมินหลักสูตรของสคริฟเวนในการประเมิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินหลักสูตร สถานศึกษาในชั้นระหว่างดำเนินการประเมิน (Formative Evaluation) แผนการเรียน วิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี 2) วินิจฉัยและตัดสินใจถึง ความคุ้มค่าของหลักสูตรสถานศึกษาในชั้นประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) แผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้แยกออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นแบบ ตรวจสอบรายการ และแบบสอบถาม จำนวน 5 ชุด มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหาร 8 คน ครูผู้สอนในหลักสูตร 15 คน ครูผู้สอนนอกหลักสูตร 45 คน นักเรียนในหลักสูตร 150 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการวิเคราะห์จากเอกสาร หลักสูตร ข้อมูลผลการเรียน แบบบันทึกพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และแบบบันทึกข้อมูล ผลงานการแข่งขัน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยแจกแจงความถี่ และร้อยละ

^{1,2,3} สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

^{1,2,3} Vocational and Technical Education Management, Department of Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok.

*Corresponding Author, E-mail: bsg.khanchit@gmail.com

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัลมีความสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายทางการศึกษาของทางโรงเรียน จุดประสงค์ของหลักสูตร และการเลือก ประสิทธิภาพการเรียนรู้ 2) การประเมินเนื้อหาสาระของหลักสูตรพบว่าด้านโครงสร้าง หลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านเนื้อหาสาระและประสิทธิภาพ การเรียนรู้โดยรวมของโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) การประเมิน กระบวนการใช้หลักสูตรพบว่าด้านความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับ เหมาะสมมากที่สุด ด้านขั้นตอนการใช้หลักสูตรและการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด 4) การประเมินคุณภาพผู้เรียน พบว่าคุณภาพผู้เรียนโดยรวมมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก นักเรียนในแผนการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ เป้าหมายที่ร้อยละ 80 มีพฤติกรรมที่ดีโดยไม่ปรากฏข้อมูลพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และ ได้รับรางวัลจากการแข่งขันทั้งระดับนานาชาติ ระดับประเทศ และภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง 5) ผลการประเมินความพึงพอใจตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่าหลักสูตรมีความ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและมีความเหมาะสม สมควรดำเนินงานต่อไปเป็นอย่างยิ่ง

คำสำคัญ : หลักสูตรสถานศึกษา แผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) รูปแบบ การประเมินผลของสคริฟเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model)

Abstract

This research aims to evaluate the Digital Science program curriculum at Assumption College Thonburi, using the Scriven Evaluation Model. Specifically, the objectives were to: 1) assess the curriculum of the Digital Science program, and 2) determine the overall value of the program. Primary data were collected through five sets of tools, which included checklists and questionnaires completed by 8 school administrators, 15 teachers responsible for the Digital Science program, 45 teachers not involved in the program, and 150 students enrolled in the program. These participants were selected through purposive sampling. Data analysis was conducted using averages and standard deviations. Secondary data were gathered by analyzing

documents, students' academic records, misconduct reports, and achievement records in the Digital Science program, with the use of frequency and percentage analysis.

The findings indicate that: 1) The Digital Science program aligns with the school's educational goals, curricular objectives; 2) Content analysis and assessment reveal that the program's curricular structure, content, and learning experiences are highly appropriate; 3) The level of preparedness in learning management, curriculum implementation, and assessment procedures was highly appropriate; 4) Learner assessments highlight that students demonstrate high academic quality with academic achievement above 80%, maintain exemplary disciplinary records, and earn recognition at regional, national, and international levels; and 5) The Digital Science program aligns with curricular objectives, was appropriate and worth implementing.

Keywords : School-Based Curriculum, Digital Science Program, Scriven's Evaluation Ideologies and Model

บทนำ

หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษา เพราะถือเป็นประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอุดมการณ์อันสูงสุดของการศึกษาแห่งชาติที่กำหนดไว้ การจัดการศึกษาไม่สามารถดำเนินไปในแนวทางเดียวกันได้และจะไม่สามารถสนองความต้องการของสังคมในชาติได้ ถ้าหากไม่มีหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา จากวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของชาติ ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่ได้วางเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยสองทักษะและคุณลักษณะที่ระบุไว้ในแผน คือ ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) และทักษะด้านคอมพิวเตอร์

และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) [1] โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย และจากคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 30/2561 ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยกำหนดจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน [2] โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีจึงได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อนำไปใช้ประโยชน์และเป็นกรอบในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการก้าวสู่สังคมคุณภาพ มีความรู้อย่างแท้จริงและมีทักษะในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นที่มาในการออกแบบแผนการเรียนรู้ที่พัฒนาส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี องค์กรความรู้ และประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งเป็นหนึ่งในสมรรถนะสำคัญของโลกอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรความรู้ที่เกี่ยวกับวิทยาการข้อมูล (Data science) สกุลเงินดิจิทัล (Digital currency) และธุรกิจดิจิทัล (Digital business)

จากแนวคิดข้างต้นนำไปสู่การพัฒนาแผนการเรียนรู้วิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ขึ้น ซึ่งจัดรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมเช่นเดียวกับแผนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ และเพิ่มเติมรายวิชาเฉพาะสำหรับแผนการเรียนรู้วิทยาการดิจิทัล จัดการเรียนการสอนร่วมกันโดยคณะครูและอาจารย์พิเศษผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ เช่น การเขียนโปรแกรมเบื้องต้น การทำเหมืองข้อมูล เป็นต้น นอกจากนี้ยังขยายขีดจำกัดแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียน และจัดการเรียนรู้แบบร่วมกันวางแผนและกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ (On your design) [3] ที่นักเรียนและครูผู้สอนจะมีบทบาทร่วมกันในการออกแบบตารางเรียน และคาบเรียนตามความเหมาะสมของสถานการณ์ เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนให้ครบทุกมิติ แผนการเรียนรู้วิทยาการดิจิทัลได้ออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายให้นักเรียนและต่อยอดองค์ความรู้ด้วยการสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมในสาขาที่สนใจได้อย่างดี

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่หลักสูตรสถานศึกษาแผนการเรียนรู้วิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ได้ถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนมาเป็นเวลาหนึ่งแล้วนั้น ยังขาดการประเมินหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพอยู่ โดยการประเมินหลักสูตรในสถานศึกษาเป็นความสำคัญในกระบวนการรวบรวมข้อมูล ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงแผนการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การประเมินเป็นกิจกรรมที่สำคัญของ

การทำโครงการประเมินช่วยให้องค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนำผลการประเมินโครงการไปปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน [4, 5]

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีที่มีการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันตามแนวคิดที่กล่าวถึงความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบันที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ [6] แต่ยังคงขาดการประเมินที่มีคุณภาพ จากปัญหาดังกล่าวจึงมีความจำเป็นในการประเมินหลักสูตรการเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เพื่อช่วยตัดสินใจถึงคุณค่าความสำเร็จของหลักสูตรแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแผนการเรียนเพื่อจัดระบบการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในหลักสูตรแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ต่อไป โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้รูปแบบการประเมินผลของสคริฟเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model) ในการประเมิน เนื่องจากมีความสอดคล้องกับการประเมินหลักสูตรที่ได้ดำเนินงานไประยะหนึ่งแล้ว และเป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง และให้ความสำคัญกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงในสถานการณ์ใช้งานจริง โดยหลักสูตรที่ถูกนำไปใช้แล้วจะมีข้อมูลและผลลัพธ์ที่สามารถสังเกตและวิเคราะห์ได้จริง ช่วยให้เห็นมุมมองของผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งอาจไม่ได้อยู่ในแผนการประเมินแบบดั้งเดิม ทำให้ผลการประเมินจึงมีประสิทธิภาพและสามารถนำข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจถึงความคุ้มค่าในการดำเนินหลักสูตรต่อไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1) เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษาในชั้นระหว่างดำเนินการประเมิน (Formative Evaluation) แผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ตามกรอบการประเมิน ดังนี้

- การประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตร
- การประเมินเนื้อหาสาระของหลักสูตร

- การประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร

2) เพื่อวินิจฉัยและตัดสินใจถึงความคุ้มค่าของหลักสูตรสถานศึกษาในชั้นประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) แผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ตามกรอบการประเมิน ดังนี้

- การประเมินคุณภาพของผู้เรียน

- การประเมินความพึงพอใจตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ได้นำเสนอความหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริฟเวน ตลอดจนหลักสูตรแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ดังนี้

ความหมายของหลักสูตร

Franklin [7] ได้อธิบายแนวความคิดของหลักสูตรไว้ว่าเป็นการกระทำและประสบการณ์ของผู้ที่กำลังเปลี่ยนผ่านจากเด็กเป็นผู้ใหญ่ที่ควร มี เพื่อที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จของสังคมในอนาคต นอกจากนี้หลักสูตรยังครอบคลุมถึงประสบการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมไปถึงประสบการณ์ที่ได้รับโดยบังเอิญ โดยประสบการณ์เหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างผู้ใหญ่ให้กับสังคมในอนาคต

Taba [8] ได้กล่าวว่าหลักสูตรคือ วิธีการเตรียมเยาวชนให้มีส่วนร่วมในฐานะที่เป็นสมาชิกที่สามารถสร้างผลผลิตให้แก่สังคม และหมายถึงมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามลักษณะที่ต้องการและให้ถึงจุดหมายที่วางไว้

สุภา [9] ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่าเป็นแผนหรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาหลักสูตร ตลอดจนความพร้อมและศักยภาพของครูผู้สอน คุณสมบัติของนักเรียน สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและการประเมิน และการบริหารหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้

รุจิรี [10] ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้ว่าเป็นแผนการเรียนที่ประกอบด้วยเป้าหมาย และจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา รวมถึงแบบของการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลของการเรียน

สรุปได้ว่า หลักสูตรหมายถึงแนวการจัดประสบการณ์ และ/หรือเอกสารที่มีการจัดทำเป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้ หรือโครงการจัดการศึกษา โดยมีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้พัฒนาตนเอง เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและมีขอบเขตครอบคลุมขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร เพราะฉะนั้นการประเมินหลักสูตรจึงมีขอบเขตของการประเมินที่กว้างขวางโดยแต่ละขั้นตอนมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วจุดมุ่งหมายใหญ่ของการประเมินหลักสูตรจะมีความใกล้เคียงกัน

Taba [8] กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรกระทำขึ้นเพื่อศึกษากระบวนการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงใดบ้างที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา การประเมินจะครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของหลักสูตรและกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จุดประสงค์ ขอบเขตของเนื้อหาสาระ คุณภาพของผู้ให้บริการและผู้ใช้หลักสูตร สมรรถภาพของผู้เรียน ความสัมพันธ์ของวิชาต่าง ๆ การใช้สื่อและวัสดุการสอน

วิชัย [11] กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรนั้นเพื่อ 1) หาคุณค่าของหลักสูตร โดยตรวจสอบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ 2) เพื่อวัดผลว่าการวางเค้าโครงและรูปแบบระบบของหลักสูตรเป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่ 3) การประเมินจากผู้เรียนเองหรือการประเมินผลผลิตเพื่อตรวจสอบดูว่ามีลักษณะที่พึงประสงค์เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด

จากจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรข้างต้นพอสรุปได้ว่าการประเมินผลหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้นโดยดูว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นสามารถสนองวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างไร นอกจากนี้ยังใช้เพื่ออธิบายและพิจารณาว่าลักษณะของส่วนประกอบของหลักสูตรในแง่ต่าง ๆ และเพื่อตัดสินคุณภาพของหลักสูตรว่าเหมาะสมกับการนำไปใช้หรือไม่ มี

ข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง จะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้หลักสูตรมีคุณภาพมากขึ้น ส่งผลให้ได้ข้อมูลที่ต้องการชัดเจนและเป็นแนวปฏิบัติให้ครบถ้วนตามขั้นตอนของวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนนำไปพัฒนาสังคมในอนาคตต่อไป

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริฟเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model)

สคริฟเวนได้ให้นิยามการประเมินไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล การตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูล และการกำหนดเกณฑ์ประกอบในการประเมิน เป้าหมายที่สำคัญของการประเมิน คือการตัดสินคุณค่าให้กับกิจกรรมใด ๆ ที่ต้องการจะประเมิน โดยจำแนกประเภทและบทบาทของการประเมินออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) การประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) เป็นบทบาทของการประเมินงาน กิจกรรม หรือโครงการใด ๆ ที่บ่งชี้ถึงข้อดีและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานนั้น ๆ เพื่อการพัฒนาและเพื่อปรับปรุง 2) การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นบทบาทของการประเมินเมื่อกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ สิ้นสุดลง เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณค่าความสำเร็จของโครงการนั้น ๆ รวมทั้งนำเอาความสำเร็จหรือแนวทางที่ดีไปใช้กับงานหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในโอกาสต่อไป [12]

จุดเด่นของการประเมินตามรูปแบบของสคริฟเวน เป็นการประเมินผลทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากหลักสูตรทั้งที่คาดหวังและไม่คาดหวัง เป็นการขยายแนวคิดของไทเลอร์ โดยสคริฟเวนเน้นการประเมิน 4 ลักษณะคือ 1) การประเมินย่อย 2) การประเมินรวบยอด 3) การประเมินภายใน 4) การประเมินผลที่เกิดขึ้น

หลักสูตรแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พุทธศักราช 2566 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และเป็นกรอบในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน โดยมีกรอบแกนกลางและแนวคิดที่มาของหลักสูตร ได้แก่ 1) แนวคิดเป้าหมายพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs : Sustainable Development Goals) ที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เท่าเทียมและพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงของ

โลกในยุคดิจิทัลใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการกับการเติบโตของสังคมโลกและทันต่อเทคโนโลยี 2) แนวคิดเทรนด์โลกปี 2030-2050 (Global Mega Trends, 2030) ที่โลกจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงาน ที่มีการเปลี่ยนแปลงสังคมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และประชาคมโลกจะกลายเป็นสังคมแห่งเมืองดิจิทัลมากขึ้น

หลักสูตรสถานศึกษาแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) จึงถูกออกแบบขึ้นด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมและส่งเสริมศักยภาพให้ผู้เรียนในการก้าวสู่สังคมดิจิทัลในอนาคตได้อย่างมีคุณภาพ มีความรู้อย่างแท้จริง และมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนและคนรุ่นใหม่ในอนาคต โรงเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพื่อพัฒนาส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี องค์กรความรู้ และประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัลได้ผสมผสานการเรียนรู้ในรูปแบบ onsite และ online เข้าด้วยกัน เป็นการขยายขีดจำกัดแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียน และจัดการเรียนรู้แบบ On your design ที่นักเรียนและครูผู้สอนจะมีบทบาทร่วมกันในการออกแบบตารางเรียน และคาบเรียนตามความเหมาะสมของสถานการณ์ และธรรมชาติของรายวิชาในการเรียนรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาการข้อมูล (Data science) สกุลเงินดิจิทัล (Digital currency) และธุรกิจดิจิทัล (Digital business)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนการประเมินผลของสคริฟเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model) ดังนี้

1. ขั้นตอนการประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เป็นการประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) ของการประเมินหลักสูตรในประเด็นการศึกษาเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของทางโรงเรียน (ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจ) การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ และประสิทธิผลของประสบการณ์ในการเรียน

1.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เอกสารหลักสูตรสถานศึกษา แผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลความ สอดคล้องด้วยตนเอง

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของทางโรงเรียน การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร และการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้งนี้เครื่องมือได้ผ่านการวิเคราะห์โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และมีค่า IOC เท่ากับ 1.00

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ความสอดคล้องด้วยตนเอง โดยรายงานเป็นความสอดคล้องรายชื่อ

2. ขั้นตอนการประเมินเนื้อหาสาระของหลักสูตร เป็นการประเมินระหว่าง ดำเนินการ ของการประเมินหลักสูตรในประเด็นการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร ประเภทของเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ และรูปแบบการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษา

2.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างาน หลักสูตร หัวหน้างานวัดผล-ประเมินผล จำนวน 3 คน และครูผู้สอนในหลักสูตร จำนวน 15 คน รวมทั้งหมด จำนวน 18 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยพิจารณาความเหมาะสมเกี่ยวกับด้านโครงสร้าง หลักสูตร ประเภทของเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ และรูปแบบการวัดประเมิน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ทั้งนี้เครื่องมือได้ผ่านการวิเคราะห์โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และมีค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดย ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยวิเคราะห์เป็นราย ข้อรายด้านและภาพรวม

3. ขั้นตอนการประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินระหว่าง ดำเนินการ ของการประเมินหลักสูตรในประเด็นการศึกษา เกี่ยวกับความพร้อมในการ

จัดการเรียนรู้ของโรงเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นตอนการใช้หลักสูตร และการวัดและประเมินผล

3.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในหลักสูตร จำนวน 15 คน นักเรียนในแผนการเรียน จำนวน 150 คน รวมทั้งหมด 165 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยแบ่งชุดแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนในหลักสูตร 15 คน และนักเรียนที่ศึกษาในแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล 150 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 165 คน และส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้หลักสูตรและการวัดประเมินผล ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนในหลักสูตร 15 คน ทั้งนี้เครื่องมือได้ผ่านการวิเคราะห์โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และมีค่า IOC เท่ากับ 1.00

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยวิเคราะห์เป็นรายข้อรายด้านและภาพรวม

4. ขั้นตอนการประเมินคุณภาพผู้เรียน เป็นการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) ของการประเมินหลักสูตร ในประเด็นการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพผู้เรียน พฤติกรรมของผู้เรียน และข้อมูลผลงาน รางวัลจากการแข่งขัน

4.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในหลักสูตร จำนวน 15 คน และครูผู้สอนนอกหลักสูตร 45 คน รวมทั้งหมด 60 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยพิจารณาความเหมาะสมเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้เครื่องมือได้ผ่านการวิเคราะห์โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และมีค่า IOC เท่ากับ 1.00

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยทำเป็นรายข้อราย

ด้านและภาพรวม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยร้อยละเทียบเกณฑ์ร้อยละจากเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

5. การประเมินความพึงพอใจตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นการประเมินผลสรุปว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพื่อพัฒนาส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี องค์กรความรู้และประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

5.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและหัวหน้าวิชาการที่ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประเมินคุณค่าของหลักสูตรถึงความเหมาะสมในการดำเนินงานต่อของหลักสูตร ทั้งนี้เครื่องมือได้ผ่านการวิเคราะห์โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และมีค่า IOC เท่ากับ 1.00

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบคำถามและอธิบายเชิงพรรณนาถึงความเหมาะสมในการดำเนินงานต่อของหลักสูตร

ผลการวิจัย

จากการวิจัย การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี สรุปผลได้ดังนี้

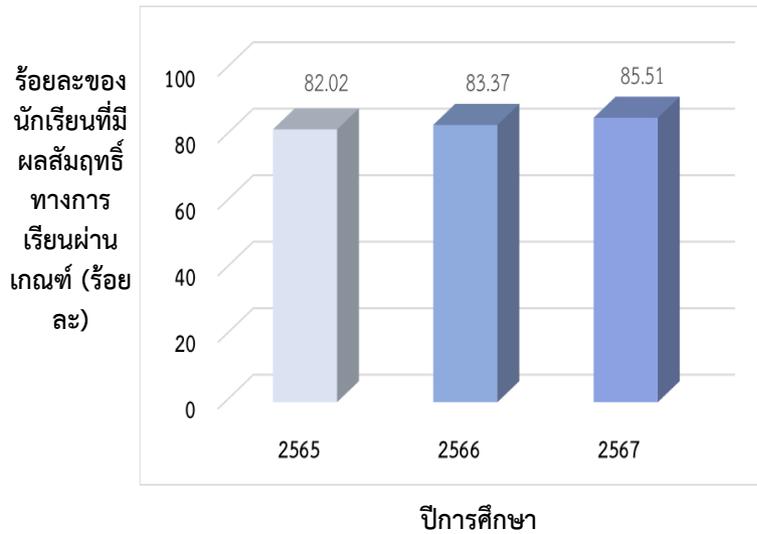
1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตร พบว่าหลักสูตรแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัลมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของทางโรงเรียน (ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจ) มีการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรชัดเจน ใช้ภาษาเข้าใจง่าย และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้รวมถึงสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัลมีความเหมาะสมกับศักยภาพผู้เรียนและความต้องการของผู้เรียน โดยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถด้านเทคโนโลยี มีสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย น่าสนใจ และมีการวัดประเมินผลมีความยืดหยุ่น

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินเนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่าด้านโครงสร้างหลักสูตรหลักแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.40$) โดยโครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน มีจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

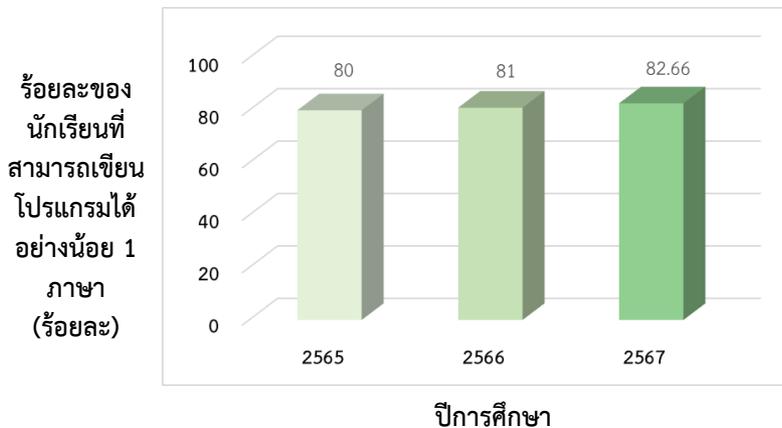
ของหลักสูตร และมีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้านเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้โดยรวมของโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) โดยหลักสูตรมีการออกแบบรายวิชาเพิ่มเติมในการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับจุดเน้นของโรงเรียน ความต้องการและความถนัดของผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดิจิทัล อีกทั้งวิชาที่สอนสะท้อนให้เห็นสาระสำคัญหรือประเด็นหลักในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ รวมทั้งมีความน่าสนใจ และเหมาะสมกับวัย ความสามารถของผู้เรียน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร พบว่าด้านความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) มีครูผู้สอนมีสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยน่าสนใจเหมาะสมกับผู้เรียนแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล และมีครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถในวิชาที่สอนและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ ด้านขั้นตอนการใช้หลักสูตรและการวัดและประเมินผล แผนการเรียนวิทยาการดิจิทัลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) โดยโรงเรียนมีสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ มีห้องเรียน และห้องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ครูผู้สอนมีการปรับกระบวนการเรียนการสอนให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ และจัดทำเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้ชัดเจนเหมาะสม

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินคุณภาพผู้เรียน พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินคุณภาพผู้เรียน แผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมและรู้เท่าทัน มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการพัฒนาต่อยอดเป็นชิ้นงาน/ผลงานได้ ซึ่งนักเรียนในแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยทุกรายวิชา และมีความสามารถในการเขียนโปรแกรมได้อย่างน้อย 1 ภาษาในระดับดีขึ้นไปผ่านเกณฑ์เป้าหมายที่ร้อยละ 80 (ภาพที่ 1 และ 2) นักเรียนแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัลมีพฤติกรรมที่ดี ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของโรงเรียน โดยไม่ปรากฏข้อมูลพฤติกรรมไม่พึงประสงค์จากแบบบันทึกของฝ่ายปกครอง นักเรียนแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัลเข้าร่วมการแข่งขันและได้รับรางวัลจากการแข่งขันในทุกระดับ ทั้งระดับนานาชาติ ระดับประเทศ และภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ปีการศึกษา 2565 – 2567

ภาพที่ 2 ความสามารถของนักเรียนแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ในการเขียนโปรแกรมระดับดีขึ้นไป อย่างน้อย 1 ภาษา ปีการศึกษา 2565 - 2567

5. ผลการประเมินความพึงพอใจตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จากแบบสอบถามถึงความพึงพอใจและความคุ้มค่าในการดำเนินงานของหลักสูตร มีผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 8 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนมีความพึงพอใจและเชื่อมั่นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่เพื่อพัฒนาส่งเสริม

ศักยภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี องค์กรความรู้และ
ประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีความคุ้มค่า และความเหมาะสม เห็นสมควรให้
ดำเนินงานต่อเป็นอย่างยิ่ง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในชั้นระหว่าง
ดำเนินงาน (Formative Evaluation) แสดงให้เห็นว่าเอกสารหลักสูตรที่เขียนขึ้นมีความ
สอดคล้องกับประเด็นการประเมิน ส่วนการประเมินประเด็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร
ประเภทของเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการใช้หลักสูตร ความพร้อม
ในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นตอนการใช้หลักสูตรและ
การวัดและประเมินผลของหลักสูตร พบว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และผลการ
ประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับดี รวมถึงผลการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการพัฒนา
หลักสูตรในขั้นสรุปผล (Summative Evaluation) แสดงให้เห็นว่าคุณภาพผู้เรียนเกี่ยวกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน การประเมิน ประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการเรียน
พฤติกรรมของนักเรียน และมีผลงาน รางวัลจากการแข่งขันของนักเรียนในแผนการเรียน
วิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ข้อมูลทั้งหมดสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อช่วยในการ
วินิจฉัยตัดสินถึงความคุ้มค่าของหลักสูตรแผนการเรียนนี้ได้ว่า หลักสูตรมีความสอดคล้อง
กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อพัฒนาส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับการ
เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี องค์กรความรู้และประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และมีความ
เหมาะสมและสมควรดำเนินงานต่อเป็นอย่างยิ่ง

การอภิปรายผลการวิจัย

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science)
ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี โดยใช้รูปแบบสคริปเวน จากความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา หัวหน้างานหลักสูตร หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนในและนอก
หลักสูตรแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล รวมถึงนักเรียนในแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล มี
ประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลวิจัยได้ ดังนี้

1) หลักสูตรวิทยาการดิจิทัลเป็นหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมและมีคุณค่าที่จะดำเนินการต่อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหลักสูตร ครูผู้สอน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันประชุมเพื่อวางแผนงานและร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร วัตถุประสงค์ วางแนวทางการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรก่อน แล้วจึงตกผลึกองค์ความรู้และความคิดรวมถึงกระบวนการต่าง ๆ ก่อนการเขียนหลักสูตร โดยผลการประเมินสอดคล้องกับงานวิจัยของเอมอร์และคณะ [13] ที่ว่าความก้าวหน้าทันสมัยของหลักสูตรความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการประเมินคุณภาพของหลักสูตรประเด็นหนึ่ง อยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ประเด็นและบริบทในการศึกษาของงานวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของวิชัย [14] ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรนิตศาศตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 มหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตฟเฟิลบีม (CIPP-Model) ประกอบด้วยการประเมินด้านบริบทของหลักสูตร การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร การประเมินด้านกระบวนการของหลักสูตร และการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร

2) ผลการวิเคราะห์ความพร้อมของสถานศึกษา สถานที่ สื่อการจัดการเรียนรู้ และศักยภาพของครูผู้สอนในแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล จัดเป็นปัจจัยนำเข้า ซึ่งผลการประเมินพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจมาจากการวางแผนที่ดีของโรงเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการร่างหลักสูตรวิทยาการดิจิทัล การศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของสุภา [9] ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ พุทธศักราช 2552 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิภาพ และด้านผลกระทบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจปรับปรุงแก้ไข หรือดำเนินการหลักสูตรต่อไป และประเด็นการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของพรพิมล [15] ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศระดับมัธยมปลายโรงเรียนแม่เจดีย์วิทยาคม จังหวัดเชียงราย ที่ระบุการศึกษาด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร ทำการประเมินเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์ แหล่งการเรียนรู้ อาคารสถานที่ และครูผู้สอน

3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยทุกรายวิชาของนักเรียนและความสามารถในการเขียนโปรแกรมได้อย่างน้อย 1 ภาษา ในระดับดีขึ้นไป ของนักเรียนในแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล ผ่านเกณฑ์เป้าหมายที่ร้อยละ 80 ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพไม่ว่าจะเป็นในด้านของคุณภาพครูผู้สอน ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและความสัมพันธ์ของครูและนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของประภัสสร [16] ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วยผู้สอนและผู้เรียน

4) ด้านพฤติกรรมของนักเรียนแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัลมีพฤติกรรมที่ดี ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของโรงเรียน โดยไม่ปรากฏข้อมูลพฤติกรรมไม่พึงประสงค์จากแบบบันทึกของฝ่ายปกครอง พฤติกรรมดังกล่าวอาจเป็นผลมาจากความสบายใจของนักเรียนที่เป็นผู้เลือกเรียนในรายวิชาที่ตนเองชื่นชอบ และสามารถส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนในการเป็นพลเมืองดิจิทัลได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการศึกษาของจิรภา [17] ที่ศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น พบว่าโดยรวมนักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ที่เข้ามาเรียนในสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นได้เลือกเรียนในหลักสูตรที่ตนเองสนใจและตามความถนัดของตนเอง มีเป้าหมายในการเรียนที่ชัดเจน

5) ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี โดยภาพรวมพบว่าแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัลของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับดีมาก และมีความเหมาะสมและสมควรดำเนินงานต่อไปอย่างยิ่ง ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการวางแผนการจัดทำหลักสูตร การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนทั้งในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกครูผู้สอน สื่อการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการดำเนินหลักสูตรตามแผนงานที่เป็นแบบแผน สอดคล้องกับพนอดล [18] ที่ได้ทำการวิจัยในหัวข้อการประเมินหลักสูตรวิศวกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิศวกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการมีความสอดคล้องและเป็นที่ต้องการสังคมไทย มีโครงสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมและชัดเจน สามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติได้ในชีวิตจริง สถานการณ์จริง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) ของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ การวิจัยในครั้งนี้ มีความคาดหวังว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาแผนการเรียนวิทยาการดิจิทัล (Digital Science) สามารถนำข้อมูลไปใช้สำหรับการวางแผนการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรทั้ง กระบวนการพัฒนาหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร กระบวนการใช้หลักสูตร การประเมินคุณภาพผู้เรียน และความพึงพอใจตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด โดยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตร ร่วมกันวางนโยบายเพื่อรักษามาตรฐานของหลักสูตรให้เป็นแนวปฏิบัติแก่ครูผู้สอนนำไปใช้ในการพัฒนา ศักยภาพของนักเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลเชิงลึกในการนำ ข้อมูลมาวิเคราะห์ เป็นแนวทางเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้ได้ ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยควรทำการศึกษาข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบหลักสูตรอื่น ๆ ของโรงเรียนในประเด็น การศึกษาและบริบทที่ใกล้เคียงกันจะได้ถึงซึ่งประสิทธิภาพสูงสุดของการพัฒนาหลักสูตร

เอกสารอ้างอิง

[1] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

[2] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด. สืบค้น เมษายน 2, 2567, จาก <https://www.skprivate.go.th/group/detail/21>

[3] วิสาข์ สอตระกุล. (2557). นิยามของการออกแบบบริการ. สืบค้น เมษายน 10, 2567, จาก <http://www.tcdc.or.th/src/20223/> [3] กาญจนา คุณารักษ์. (2540).

หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

[4] กาญจนา คุณารักษ์. (2540). หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- [5] มาเรียม นิลพันธุ์. (2556). การประเมินผลหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [6] อนุวัตร อินทรชิตจ้อย และวรภาณุจน์ สุขสดเขียว. (2563). การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 18(2), 304-319.
- [7] Frankin, J.B. (1918). **The Curriculum 1918**. Cornell University Library, Houghton Mifflin Company, Boston.
- [8] Taba, H. (1996). **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York: Harcourt, Brace and World Inc.
- [9] สุภา นิลพงษ์. (2554). การประเมินหลักสูตรโรงเรียนมหิตลวิทยาลัยนุสรณ์ พุทธศักราช 2552. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ.
- [10] รุจิร ภูสาระ. (2545). การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บุคพอยท์.
- [11] วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- [12] Scriven, M. (1967). **The Methodology of Evaluation**. In R. W. Tyler, R. M. Gagne, & M. Scriven (Eds.), *Perspectives of Curriculum Evaluation* Chicago (pp. 39-83). Rand McNally.
- [13] เอมอร แซ่จิว และคณะ. (2548). การวิจัยประเมินผลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2546. คณะพยาบาลศาสตรมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.
- [14] วิชัย แยมหลังทรัพย์. (2562). การประเมินหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 มหาวิทยาลัยบูรพา. งานวิจัยได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [15] พรพิมล มัลลิกาวงศ์. (2562). การประเมินหลักสูตรกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนแม่เจดีย์วิทยาคมจังหวัดเชียงราย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

[16] ประภัศสร วงษ์ศรี. (2541). การรับรู้อัตตสมรรถนะความภาคภูมิใจในตนเองกับผลสัมฤทธิ์; ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

[17] จิรภา คำทา. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของอาจารย์กับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. Veridian E-Journal, Silpakorn University สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 8(2), 1528-1542.

[18] นพดล โป่งอ้าย. (2549). การประเมินหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรม อุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.